

Obvodný úrad miestnych národných výborov v Bystričanoch (1940) 1945 – 1950 (1951)

Opis na úrovni archívneho fondu

kód	názov kódu v AJ	obsah	Názov kódu v SJ
3.1.1.	Reference code	SK_1571_10254	Referenčný kód
3.1.2.	Title	Obvodný úrad miestnych národných výborov v Bystričanoch	Názov jednotky opisu
3.1.3.	Date(s)	(1940) 1945 – 1950 (1951)	Časový rozsah
3.1.4.	Level of description	archívny fond	Úroveň opisu
3.1.5.	Extent and medium of the unit of description (quantity, bulk, or size)	1,15 bm (23 kusov úradných kníh, 4 registratúrne pomôcky, 7 archívnych škatúl spisov)	Rozsah a nosič jednotky opisu (množstvo, rozsah alebo veľkosť)
3.2.1.	Name of creator(s)	Obvodný úrad miestnych národných výborov v Bystričanoch	Názov pôvodcu
3.2.2.	Administrative history	Výzvu na zakladanie národných výborov ako orgánov ľudovej moci pri organizovaní protifašistického boja obsahoval Oblas Ústredného národno-revolučného výboru z marca 1942. Podľa inštrukcií ilegálnej Slovenskej národnej rady vydaných koncom roka 1943 sa sieť okresných a miestnych národných výborov rozrástla najmä v prvom polroku 1944. Rozhodujúcou etapou bolo ich prevzatie štátnej moci v obciach a okresoch na Slovensku v období SNP. Vo svojej pôsobnosti sa opierali o smernice Povereníctva SNR pre veci vnútorné č. 339/1944/I z 27. septembra 1944. Po oslobodení Československa v roku 1945 sa začína nová etapa vo vývoji národných výborov. Nariadením Povereníctva SNR č. 26/1945 Zb. n. SNR zo 7. apríla 1945 boli zriadené miestne národné výbory, na ktoré prešla právomoc, ktorú predtým	Dejiny správy pôvodcu

	<p>vykonávali obecné zastupiteľstvá, obecná rada, starosta obce a obecný notár. Na základe dočasného organizačného poriadku vydaného Poverenictvom pre veci vnútorné č. 6633/2-II/1-1945 z 15. novembra 1945 vykonávali miestne národné výbory svoju pôsobnosť prostredníctvom pléna, rady, predsedu, miestnych komisií a obvodných úradov MNV. Po zrušení obvodných notárskych úradov práve obvodné úrady miestnych národných výborov boli ustanovené ako orgány verejnej správy. Obvodný úrad MNV v Bystričanoch tak prevzal agendu zrušeného Obvodného notárskeho úradu v Bystričanoch a pôsobil pôvodne pre obce Bystričany, Dolný a Horný Kamenec (dnes Kamenec pod Vtáčnikom) a Zemianske Kostol'any. Obvodný úrad MNV v Bystričanoch bol orgánom pomocným a výkonným, vybavoval všetky písomné podania miestnych národných výborov spadajúcich do jeho pôsobnosti ako ich výkonný orgán. Podával posudky a návrhy v odborných záležitostiach, plnil usmernenia a opatrenia orgánov MNV, príkazy, nariadenia, dožiadania dozorných orgánov a vyšších úradov. Sídelnou budovou Obvodného úradu MNV v Bystričanoch bola budova MNV v Bystričanoch. Vedúci neskôr prednosta úradu bol zároveň tajomník MNV a povinne sa zúčastňoval na zasadnutiach pléna a rady ako zapisovateľ, ale hlasovacie právo nemal. Bol odborným poradcom MNV a dozeral na prácu zamestnancov. Ako štátnemu úradníkovi mu prináležalo rozhodovacie právo v matričných záležitostiach, do ktorých MNV nemali právo zasahovať. Vedúcim úradu v bol v rokoch 1946 – 1950 Rudolf Šimko, ktorý bol aj zapisovateľom. Zapisovateľkou na zasadnutiach pléna MNV a od marca 1948 miestnych správnych komisií bola aj Jolana Šmelková, ktorá bola kancelárskou výpomocnou silou a od 1. januára 1949 bola povýšená na kancelársku oficiálku. Zákonným článkom č. 14 SNR z 28. januára 1949 o územnej organizácii okresov na Slovensku bol v Nitrianskom kraji zriadený nový okres Partizánske, do ktorého boli od 1. februára 1949 včlenené obce Bystričany, Dolný Kamenec, Horný Kamenec a Zemianske Kostol'any a tým aj celý Obvodný úrad miestnych národných výborov v Bystričanoch. Ďalším nariadením č. 98 Zboru povereníkov zo dňa 18. novembra 1949 boli obce Dolný Kamenec, Horný Kamenec a Zemianske Kostol'any opäť včlenené do okresu Prievidza s účinnosťou od 1. januára 1950. Keďže k tomuto termínu nebol ešte zriadený nový Obvodný úrad MNV v Zemianskych Kostol'anoch, zostali tieto obce aj naďalej, až do 30. marca 1950 súčasťou Obvodného úradu MNV v Bystričanoch, ktorý bol de facto pretvorený od 1. apríla 1950 na Úrad MNV v Bystričanoch. Úrad bol naďalej označovaný ako Obvodný úrad MNV v Bystričanoch, keďže pôsobnosť tohto úradu sa vzťahovala nielen na obec Bystričany, ale aj na dve väčšie osady Chalmová a Vieska, ktoré sa stali súčasťou Bystričian. Pre obce Dolný Kamenec, Horný Kamenec a Zemianske Kostol'any bol zriadený Obvodný úrad miestnych národných výborov v Zemianskych Kostol'anoch. Vyvrcholením reorganizácie verejnej správy v obciach na Slovensku bolo vládne nariadenie č. 14/1950 Zb. o organizácii miestnych národných výborov.</p>	
--	---	--

		Právomoci obvodných úradov MNV boli presunuté na jednotlivé miestne národné výbory, čo znamenalo aj likvidáciu úradov a obvodných úradov MNV. K definitívnemu zrušeniu Úradu MNV v Bystričanoch na čele s tajomníkom prišlo až 30. septembra 1950 na základe výmeru KNV v Nitre č. 563/1950 sekr. zo dňa 7. júla 1950.	
3.2.3.	Archival history	Spisová manipulácia obvodného úradu MNV nebola osobitne upravená. Platil kancelársky poriadok pre obce a obecné a obvodné notárske úrady, vydaný uhorským ministerstvom vnútra č. 126 000/1902 B.N., ktorý upravoval spisovú službu obvodného úradu MNV. Vedúci, prednosta obvodného úradu MNV viedol registratúrny denník, nazývaný ako podací protokol (administratívny, všeobecný), do ktorého zapisoval všetky podania, či už prišli miestnemu národnému výboru alebo priamo obvodnému úradu MNV. Prednosta doručení poštu otváral a vybavoval. Spisy boli protokolované chronologicko-numericke, pričom spisy, týkajúce sa jednej veci sa pripájali k predchádzajúcemu číslu. Neprotokolovali sa tie záležitosti, pre ktoré sa museli viesť evidencie, zápisnice pléna, rady, komisií MNV, doručanky, zbierky zákonov a nariadení, úradné vestníky, oznamy. Zvlášť sa viedli protokoly pre dôvernú agendu. Spisy sa členili na prezidiálne (dôverné), ktoré rozsahovo tvorili menšiu časť a administratívne (všeobecné), ktorých bola väčšina. Počas vybavovania sa spisy ukladali do spisových obalov, na ktorých bolo poznačené o aký typ spisov ide, číslo spisu lomené rokom vzniku. Na konci roka sa vybavené spisy sústreďovali do spisovne úradu (dnes registratúrne stredisko). Osobitné oddelenie tvorila účtovná agenda, do ktorej patrili písomnosti ako rozpočet, záverečný účet, majetkový inventár, pokladničné denníky, viažuce sa k hlavnej knihe hospodárenia. Samostatným celkom bola matričná agenda. Počas likvidácie obvodného úradu miestnych národných výborov, úrad roztriedil písomnú produkciu a podľa pertinencie ju odovzdal jednotlivým miestnym národným výborom. Záznamy obvodných úradov MNV boli väčšinou uložené v nevyhovujúcich priestoroch, v pivniciach alebo na povalách, čo sa podpísalo aj na zachovaní spisov, ktoré boli v mnohých prípadoch znehodnotené. Veľké množstvo písomností sa dostalo do archívu s písomnosťami notárskych úradov. Fond Obvodného úradu miestnych národných výborov v Bystričanoch je neúplný, nezachovali sa prezidiálne spisy. Uložený bol v budove Miestneho národného výboru v Bystričanoch. Ako jediný obsahuje správne knihy, konkrétne zápisnice Miestneho národného výboru v Bystričanoch z rokov 1948 – 1950. Po zrušení Obvodného úradu MNV v Bystričanoch jeho písomnosti prevzal do ochrany a správy Miestny národný výbor v Bystričanoch. Časť fondu bola 7. augusta 1957 odovzdaná do Okresného archívu v Partizánskom.	Dejiny archívneho fondu

3.2.4.	Immediate source of acquisition or transfer	Prvé záznamy prevzali zamestnanci archívu až začiatkom 60. rokov. Dňa 4. augusta 1962 Okresný archív Prievidza v Bojniciach prevzal od MNV v Bystričanoch a Okresného archívu v Topoľčanoch, pobočka Partizánske (OA 187/1962) šesť balíkov administratívnych spisov, ktoré boli zapísané v prírastkovej knihe pod číslom 97. Pod ďalším číslom 105 v tom istom roku 21. augusta boli zaevidované písomnosti prevzaté od MNV v Kamenci pod Vtáčnikom. Prírastok tvorili dokumenty MNV v Dolnom Kamenci a MNV v Hornom Kamenci. V nasledujúcom roku, 16. októbra 1963, boli v prírastkovej knihe pod číslom 121 zaevidované dve knihy zápisníc pléna a rady MNV v Zemianskych Kostol'anoch. Návrh predložil vnútorný odbor ONV v Prievidzi. Posledné vyrad'ovacie konanie sa uskutočnilo 11. júna 1991 pod č. ŠOKA – 224/1991-04, kedy Obecný úrad v Zemianskych Kostol'anoch odovzdal 0,10 b. m. spisov z rokov 1947 – 1950. Prírastok bol zapísaný pod č. 1033.	Spôsoby získavania archívnych prírastkov
3.3.1.	Scope and content	Vo fonde chýbajú prezidiálne spisy spolu s registratúrными pomôckami. Archívny fond obsahuje zápisnice Miestneho akčného výboru obce Bystričany, evidencie vydaných obecných svedectiev totožnosti, registratúrne denníky – prezidiálne a administratívne, spisy administratívne najmä údaje o účasti osôb v SNP, zisťovanie škôd spôsobených vojnovými udalosťami, záväzky občanov k IX. zjazdu KSČ, zapojenie obcí do plnenia dvojročného plánu, stavebné povolenia a plány na rodinné domy, živnostenské záležitosti, rozpustenie spolkov, súpis vlastníkov domov a ich nájomníkov, ochrana kultúrnych pamiatok, konfiškácie majetkov, zoznamy padlých hrdinov, podomové knižky, zásobovanie, hlavné rozpočty a záverečné účty Miestnych národných výborov v Bystričanoch, Dolnom Kamenci, Hornom Kamenci a Zemianskych Kostol'anoch. Fond je zdrojom informácií o politických, spoločenských a hospodárskych pomeroch povojnového obdobia v obciach ležiacich v okrese Prievidza.	Obsah a rozsah archívneho fondu
3.3.2.	Appraisal, destruction and scheduling information	Vnútorné vyrad'ovanie uskutočnila počas spracovávanía fondu v roku 1963 Oľga Bražinová, nie je však známe, aké dokumenty z fondu vyradila.	Vyrad'ovanie a hodnotenie
3.3.3.	Accruals	Očakáva sa prevzatie matričnej agendy po uplynutí lehoty uloženia.	Možné prírastky
3.3.4.	System of arrangement	Archívny fond je usporiadaný a sprístupnený združeným inventárom v štruktúre: Obvodný úrad miestnych národných výborov v Bystričanoch: I.Knihy A. Správne	Spôsob usporiadania

		<p>B. Evidenčné</p> <p>II. Spisový materiál 1.Registratúrne pomôcky a) prezidiálne b) administratívne</p> <p>2.Spisy</p> <p>III. Účtovný materiál Účtovné knihy 1.Bystričany 2.Dolný Kamenec 3.Horný Kamenec 4.Zemianske Kostofany</p>	
3.4.1.	Conditions governing acces	prístupný	Podmienky prístupu
3.4.2.	Conditions governing reproduction	Archívne dokumenty možno reprodukovať so súhlasom archívu podľa podmienok uvedených v jeho bádateľskom poriadku a v súlade s internými predpismi MV SR.	Podmienky vyhotovovania reprodukcií
3.4.3.	Language/scripts of material	slovenský	Jazyk/písmo archívnych dokumentov
3.4.4.	Physical characteristics and technical requirements	dobrý	Fyzický stav a technické požiadavky
3.4.5.	Finding aids	Okresný archív Prievidza v Bojniciach. Oľga Bražinová, Jozef Bilčík: Obvodné úrady miestnych národných výborov 1945 – 1950, skupinový inventár, Bojnice, 1963, evid. č. 536. Štátny okresný archív Prievidza v Bojniciach. Oľga Bražinová, Jozef Bilčík, Marta	Vyhľadávacie pomôcky

		Gašparovičová: Úrady a obvodné úrady miestnych národných výborov (1940) 1945 – 1951 (1957), združený inventár, Bojnice 1989, evid. č. 2472.	
3.5.1.	Existence and location of originals	Ministerstvo vnútra SR, Štátny archív v Trenčíne, pracovisko Archív Bojnice, Tehelná 18, 972 01 Bojnice	Existencia a umiestnenie originálov
3.5.2.	Existence and location of copies	Kópie neboli vyhotovené.	Existencia a umiestnenie kópií
3.5.3.	Related units of description	Obvodný notársky úrad v Bystričanoch 1869 – 1945 (1951) Okresný úrad v Prievidzi 1923 - 1945 Okresný národný výbor v Prievidzi (1918) 1945 – 1990 (1991) Miestny národný výbor v Bystričanoch 1946 – 1990 (1992) Miestny národný výbor v Dolnom Kamenci 1945 – 1954 Miestny národný výbor v Hornom Kamenci 1946 - 1954 Miestny národný výbor v Zemianskych Kostoľanoch 1946 – 1990 (1991)	Súvisiace jednotky opisu
3.5.4.	Publication note	Bilčík, Jozef – Obert, Štefan – Vitek Ernest. <i>Spríevodca po okresných archívoch v Nitre, Prievidzi a Topoľčanoch</i> . Bratislava: Slovenská archívna správa, 1975, 542 s. <i>Informatívny spríevodca štátnych archívov Slovenskej republiky II/2</i> . Bratislava: Ministerstvo vnútra SR, odbor archívnictva a spisovej služby, 2001, 346 s. Kolektív autorov: <i>BYSTRÍČANY Dianie v obci od prvopočiatkov</i> . Obec Bystričany, 2010, 217 s.	Informácie o publikovaní
3.6.1.	Note		Poznámka
3.7.1.	Archivist's note	Fond spracovala v roku 1963 Oľga Bražinová a v roku 1989 reinventarizovala Marta Gašparovičová, ktorá pristúpila k zmenám v uložení na základe metodického pokynu AS MV SSR z 9. februára 1982. Zápisnice pléna, rady a komisií Miestnych národných výborov v Bystričanoch, Dolnom Kamenci, Hornom Kamenci a Zemianskych Kostoľanoch z rokov 1945 – 1950, zaradila do fondov príslušných MNV. Správne knihy zápisnice Miestneho akčného výboru obce Bystričany z rokov 1948 - 1950 ponechala vo fonde Obvodného úradu miestnych národných výborov v Bystričanoch, čo bolo dôvodom takéhoto rozhodnutia nie je známe. Opis fondu vyhotovila Zuzana Kotianová v januári 2018.	Informácia o spracovateľovi a spracovaní

3.7.2.	Rules or conventions	Opis vyhotovený podľa ISAD(G): General International Standard Archival Description, Second Edition	Pravidlá alebo zásady
3.7.3.	Date(s) of descriptions	18. 01. 2018	Dátum vyhotovenia opisu